

Muamele vergisi kanununun birinci maddesinin tefsirine dair ³/₂₂₇ numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Maliye, Adliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelat müdürlüğü

Sayı ⁶/₂₆₇

17-1-929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Muamele vergisi kanununun birinci maddesi mucibince mükerrer sigortacılık edenlerden alınacak muamele vergisinin mezkûr madde kanuniyeye göre tarzı istifasının tefsiren tayini hakkında Maliye Vekâletinden yazılan 13-1-929 tarih ve 91326-42 numaralı tezkerenin sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktâzasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyurulması rica olunur efendim.

Başvekil
İsmet

Maliye vekâletinden Başvekâlete gönderilen 13-1-1929 tarih ve 91329 - 42 numaralı tezkeresi

Muamele vergisi kanununun birinci maddesinde sigortacılık edenlerin ifa eyledikleri muamele sebeble faiz iskonto, acyo ve prim gibi her ne nam ile olursa olsun aldıkları mebalîğden yüzde iki buçuk nisbetinde muamele vergisi alınacağı yazılıdır.

Bu fıkrai kanuniyenin mükerrer sigorta muamelâtına sureti tatbikında salim bir esas ittihazı için aşağıdaki iki cihetin tenevvürü lazım gelmektedir.

I - Mükerrer sigorta muamelatı sigorta mukavelâtı ile alınan primlerin diğer sigorta şirketlerine devir mahiyetinde bulunmasına göre mükerrer vergi alınmasına mani olmak noktasından mükerrer sigorta işlerinin,

A - Türkiyede açılan sigorta şirketlerinin memaliki ecnebiyede bulunan sigorta şirketlerine devreyledikleri mükerrer sigorta muamelâtı.

B - Türkiyede çalışan sigorta şirketlerinin yine Türkiyede bulunan şirketlere devreyledikleri muamelât.

C - Memaliki ecnebiyede bulunan şirketlerin Türkiyede çalışan şirketlere devreyledikleri muamelât.

Olmak üzere üç ayrı kısımda muamelesi icap etmektedir.

Mülga umumî istihlak vergisinin muaddel şekli olan.

Muamele vergisi umumî istihlak vergisinin mabihilistinadı olan her muamele vukuunda vergi alınması tarzının tatbikatta almış olduğu mükerrerliği bertaraf etmek ve alınacak vergiyi bir defada ve yekûnen almak gayesile ihdas edilmiş ve mükerrerliğe mahal kalmamasını teminen işbu vergiye ait kanunun muhtelif maddelerine de ahkâmı mahsusa vazedilmiş olmasına ve Türkiyede çalışan sigorta şirketlerinin memaliki ecnebiyede bulunan sigorta şirketlerine Türkiyede bulunan diğer sigorta şirketlerine devreyledikleri mükerrer sigorta primlerinin

bidayeten sigorta mukavelâtının tanzimi sırasında muamele vergisi verilmiş bulunmasına göre vergi verilmiş bir pirmin devri inkısamı dolayısıyla yeniden muamele vergisi mütalebesi mükerrer olocağından bir ve iki numaralı fıkrada muvzubahis mükerrer sigorta primlerinin muamele vergisine tabi bulundurulmaması lâzım gelmektedir.

Türkiyede çalışan şirketlerin memaliki ecnebiyedeki şirketlerden aldıkları mükerrer sigorta primlerine gelince :

Bu primlerin ahzi Türkiyede çalışan sigortacı için yeni bir muamele olup Türkiyede bidayeten bu primlerin muamele vergisi tabiatile alınmamış olduğundan ve binaen aleyh mükerrerlikde mevzubahs olmayacağından bu primlerin ayrı ayrı muamele vergisine tabi bulundurulmaları muvafık görülmektedir.

2 - muamele vergisi kanununun birinci maddesinde sigoriacılık edenlerin her ne namla olursa olsun aldıkları mebalığın yüzde iki bükük nisbetinde vargiye tabi bulunduğu mezkûrdur.

Madde kanuniyedeki (aldıkları mebalığ) kaydi muamele vergisinin mahiyeti itibarile kazanc olarak sigorta şirketlerine kalan mebalığ olmadığı aşikâr olduğundan memaliki ecnbiyedeki sigorta şirketlerinden gerek hesaben ve gerek nakten Türkiyedeki sigorte şirketlerine devredilen her prim için muamele vergisi alınmak icap eylemkte isede kanunun metnine nazaran sarih bir hattı hareket ittihazı ve yanlış muamele yapılmasına meydan kalmamak ve kanun hükmünün tamamen tatbiki temin edilmek üzere keyfiyetin Büyük Millet Meclisine arzile ittihaz olunacak tefsir kararının tebliğine müsaade buyrulması rica olunur efendim .

B. M. M.

Mal. Encümeni
karar № 20

4-1-1929

Maliye Encümeni mazbatası

YÜKSEK RİYASETE

Muamele vergisi kanununun birinci maddesinin tefsirine dair Başvekâlet tezkeresi encüme-nimize havale buyurulmakla müzakere olundu .

Muamele vergisi kanunun birinci maddesinde (sigortacılık edenlerin ifa eyledikleri muamele sebeble) denildiği içindirki Maliye Vekâleti tezkeresinde hariçten gelecek primlerden vergi alınması lûzumu müdafaa olunmaktadır .

Dahilde ise ilk sigorta muamelesi dolayısıyla vergi alınmış olduğundan mükerrer sigorta muamelesinin de vergiye tabi tutulması muvafık olmayacağı Maliye Vekâletince kabul edilmektedir.

Muamele vergisi hakkındaki kanunun birinci maddesi mucibince vergiye tabi tutulan asıl sigorta olup (mükerrer sigorta) ise başka mahiyette olduğundan ve mahiyeti itibarile muamale vergisine tahammülü de olmadığından tasvir edilen üç halden hiç birinde mezkûr madde şumulü dairesine girmeyeceğine encümenimizce ekseriyetle karar verilmiştir .

Bu fikri teyit etmek üzere şu iki noktanın ilâvesi faidelide görülmüştür .

1 - Mükerrer sigorta muameleleri hemen her Devlette ve hususile kendi kanunumuzun tetvini esnasında esaslarına müracaat ettiğimiz İsviçre kanununda bu kabil vergilerden muaftır, bu muameleler beynelmilel bir mahiyet arz etmektedir.

2 - Şayet mükerrer sigorta muamelelerine vergi tatbik edilecek olursa bu yolda muameleler memleketimize giremeyecek ve neticede zarar göreceğiz.

Arzolunan bu mütalealara ve kanunun sarahatına binaen tefsire lûzum olmadığına karar verilmiştir.

Âza Âza Âza Âza Âza Âza Âza Ma. Mu. Ml. E. Reisi
A. Hilmi T. Firkret Fuat İhsan Reşit Saffet Sami Kırklareli Remzi Ali Rana
Şevket

T. B. M. M.

Ad. Encümeni

Adliye Encümeni' mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

Muamele vergisi kanununun birinci maddesinin tefsirine dair Maliye Vekâletinden verilip Bş. V. in 17/1/1929 tarih ve 6/267 numaralı teskeresile Adliye Encümenine havale edilen teskere ve Maliye Encümeni mazbatası tetkik ve müzakere edildi.

Maliye encümeni mazbatasında serdedilen sebepler encümenimizce de varit görülerek iştirak edilmiş ve maddenin olveçhile tatbiki muvafık olup tefsire lüzum olmadığına ittifakla karar verilmiştir.

Bermucibi havale evrakın Bütçe Encümenine tevdi arzulunur.

Âza	Âza	Âza	Kâ.	M. M.	Da., E. R.
Balıkesir	İzmir	Ankara	Yozgat	Kocaeli	Manisa
<i>O. Niyazi</i>	<i>Enver</i>	<i>A. İhsan</i>	<i>A. Hamdi</i>	<i>Salâ'hattin</i>	<i>M. Fevzi</i>
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Kocaeli	Sinop	Balıkesir	Manisa	Kayseri	Muğla
<i>Ragıp</i>	<i>R. İsmail</i>	<i>Sadık</i>	<i>Kemal</i>	<i>Reşit</i>	<i>Ali Nazmi</i>

T. B. M. M.

B. Encümeni

Mazbata № 81

Esas № $\frac{8}{224}$

Bütçe Encümeni mazbatası

RİYASETİ CELİLEYE

Mükerrer sigorta muamelâtından muamele vergisinin ne suretle alınacağıın tayin ve tefsiri hakkındaki Başvekâlet tezkeresi Maliye ve Adliye Encümenleri mazbatalarıyla birlikte Encümenimizce de tetkik ve müzakere olundu.

Bu bapta Maliye Encümeninin noktai nazarına iştirak ile meselenin muhtaci tefsir olmadığıın Heyeti Celileye arzına karar verildi.

15/5/1929

Yozgat	Samsun	Kütahya	Bursa	Kâ.	R. V.	Rs.
<i>S. Sırrı</i>	<i>Adil</i>	<i>Niyazi Asım</i>	<i>Dr. Ş. Lütfi</i>	Bursa	İstanbul	Edirne
			Sivas	<i>Muhlis</i>	<i>Fuat</i>	<i>Şakir</i>
			<i>Rasim</i>	Niğde	Jsparta	
				<i>Faik</i>	<i>Mükerrem</i>	

